

Koninklijk Nederlands
Meteorologisch Instituut
Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Klimaatverandering, klimaat-scenario's en tijdreeksen voor de toekomst

J. Bessembinder
J. Beersma, KNMI

Opzet presentatie

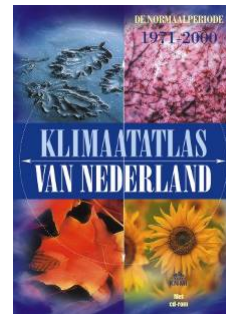
- Definitie klimaat en klimaatscenario's
- Mondiale en regionale klimaatscenario's
- Relatie met WLO-scenario's
- Gebruik klimaatscenario's
- Het maken van tijdreeksen voor de toekomst
- Activiteiten binnen Kennis voor Klimaat
- KNMI "next" klimaatscenario's

Wat is klimaat?

“Het **gemiddelde weer in een bepaald gebied** over langere tijd van o.a. de temperatuur, neerslag, vochtigheid, zonneshijn en wind. Ook de **extremen** van dergelijke verschijnselen vallen onder het klimaat.”

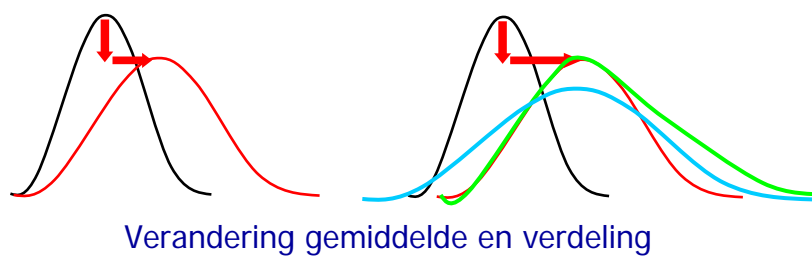
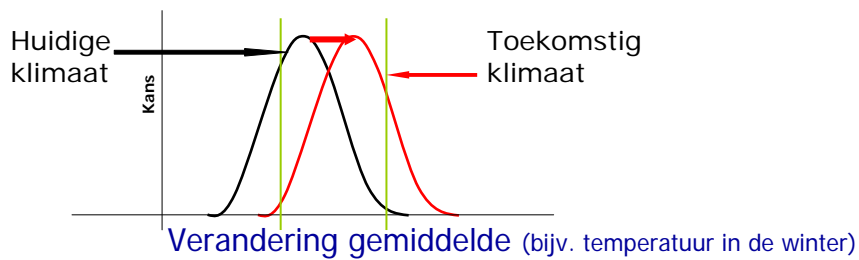

Vaak periode van 30 jaar gebruikt om een klimaat te beschrijven

Periode 1971-2000

Klimaat- verandering

Wat zijn klimaat-scenario's?

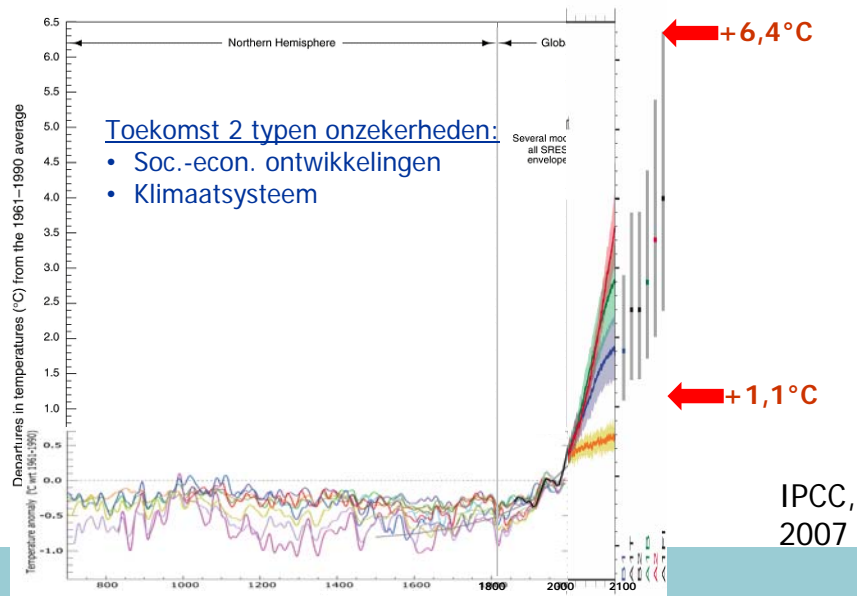
Consistente beelden van een mogelijk toekomstig klimaat.

Ze geven aan hoe groot de veranderingen kunnen zijn voor o.a. temperatuur, neerslag, verdamping, wind en zeespiegel

Mogelijke toekomstbeelden t.b.v. aanpassingen in:
waterbeheer, kustverdediging, landbouw, energie, ecologie, natuurbeheer, sport en toerisme, etc.

IPCC klimaatscenario's

Mondiale en regionale scenario's

GCM's grove resolutie (200-500 km)

Slechte representatie ruimtelijk detail

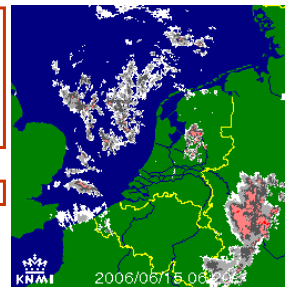
- Land-zee overgangen
- Topografie

Slechte representatie kleinschalige gebeurtenissen

- Neerslag extremen, Natte-dag-frequentie
- Land-atmosfeer interactie

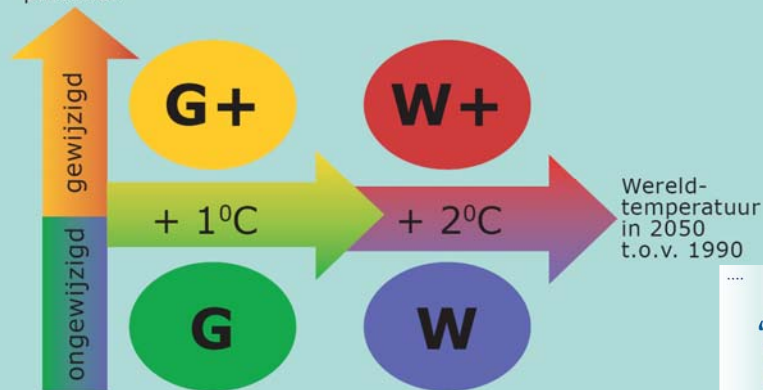
RCM

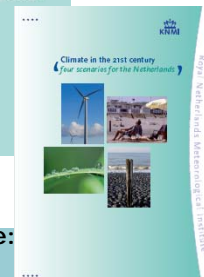
Regionale scenario's

Indeling KNMI '06 scenario's

Luchtstromings-
patronen

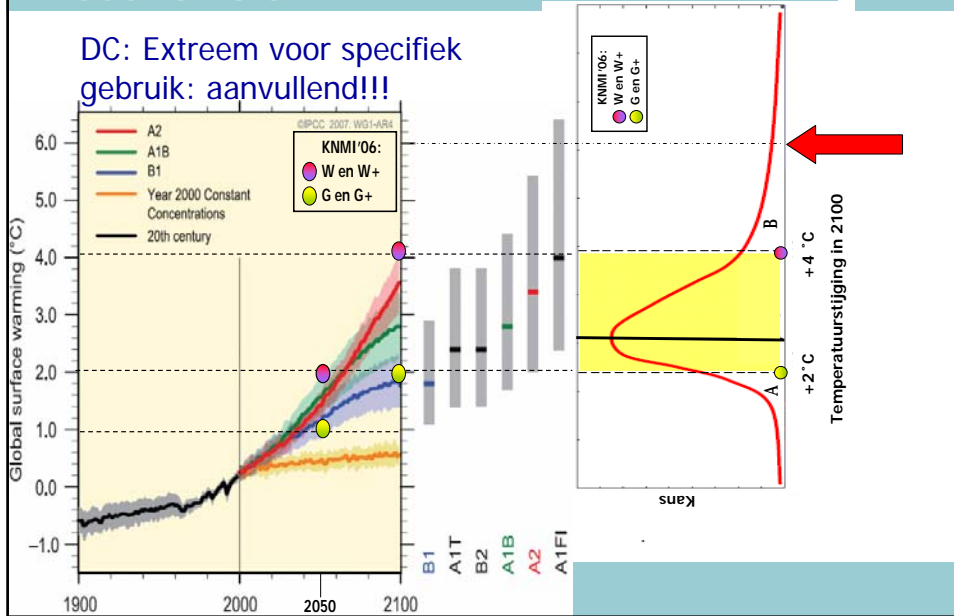

Meer informatie, zie brochure:

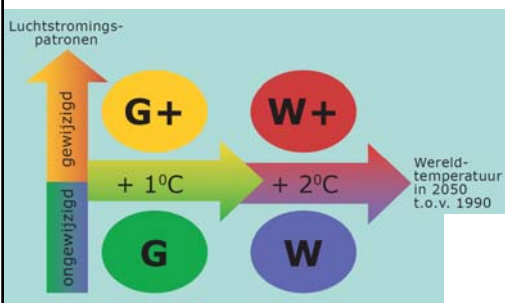
Keuzen klimaat-scenario's

DC: Extreem voor specifiek gebruik: aanvullend!!!

Relatie sociaal-scenario's

economische

Hoge emissiescenario's (A2, A1FI) passen beter bij W en W+

Lage emissiescenario's (B1, B2, A1T) passen beter bij G en G+

Gebruik klimaatscenario's

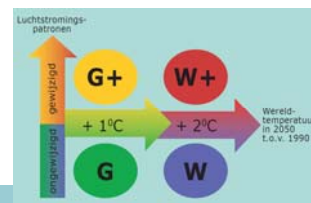

Richtlijnen voor set van generieke klimaatscenario's

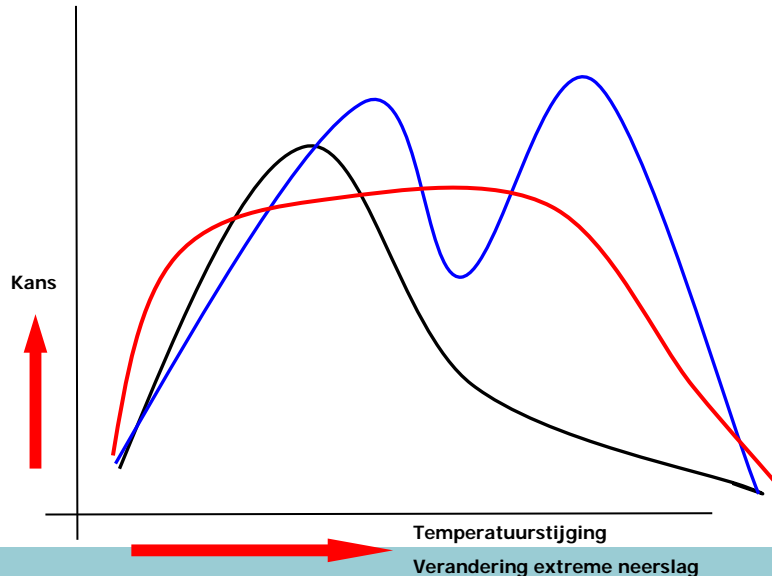
Welk klimaatscenario en welke tijdshorizon zijn het meest relevant?

Voor welk doel worden de scenario's gebruikt?

- Inventarisatie impacts/effecten
- Inventarisatie adaptatie-mogelijkheden
- Beleid

Waarschijnlijkheid en relevantie

Tijdreeksen voor toekomst

Beschikbare methoden:

- Output klimaatmodellen
- Deltamethode (transformatie)
- Weergenerator (neerslaggenerator heeft ander doel)

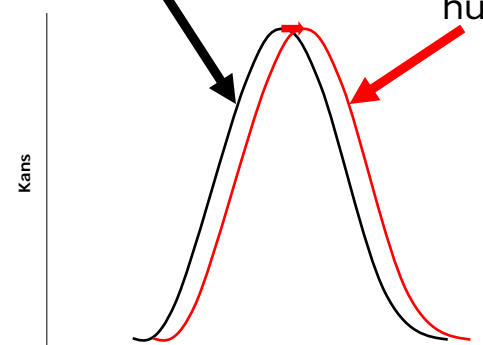
	Output klimaatmodellen	Deltamethode
Nadelen	Systematische fout (bias)	Allerlei eigenschappen historische reeksen
	Bias correctie kost veel tijd	Apart per klimaatvariabele
Voordelen	Meer consistentie tussen klimaatvariabelen	Snelle en transparante methode

Bias in output klimaatmodellen

Waarnemingen:
huidige klimaat

Klimaatmodel:
huidige klimaat

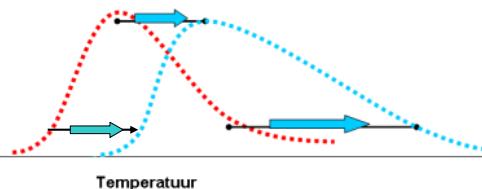

Biascorrectie =
verwijderen
systematische fout

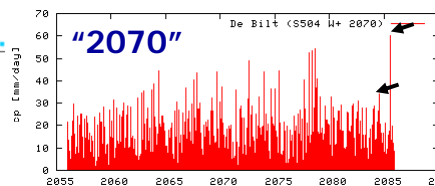
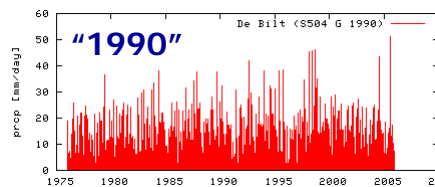
Methode transformatie

Kansverdeling

Temperatuur

Neerslag De Bilt rond
1990 en 2070 voor
scenario W+

Referentie- periode

Gebruikte referentieperiode:

- Deltaprogramma: nu 1961-1995, voorkeur voor 1970-2009
- Groene Hart: 1966-2009

Klimaatvariabele (De Bilt)	Tijdsperiode	Gemid- delde	95% betrouw- baarheidsinterval
Gemiddelde jaartemperatuur (°C)	1976-2005	10,0	9,7-10,2
	1971-2000	9,8	9,5-10,0
	1961-1990	9,4	9,1-9,6
Gemiddelde Jaarlijkse neerslag (mm)	1976-2005	857	800-919
	1971-2000	827	768-885
	1961-1990	820	765-876

Gebruik scenario's en methoden

Deltaprogramma

Zoetwatervoorziening

Groene Hart

• Alle KNMI'06 scenario's	W en W+
• 2050 en 2100	2050
• Transformatie en neerslaggenerator	Transformatie
• Nederland en stroomgebied Deel Nederland Rijn en Maas	

Kennis voor Klimaat

Thema 6: Verbetering klimaatprojecties en modelinstrumentarium

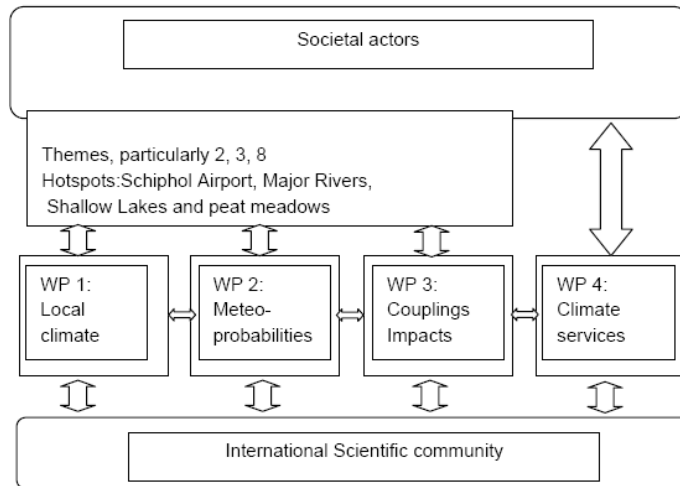
1 **Mechanismen Lokaal klimaat:** lokale neerslagextremen, invloed landoppervlak, high impact extremen, RACMO integraties

2 **Klimaatscenario ontwikkeling:** nader bepalen onzekerheden, statistische en dynamische methoden voor tijdreeksen, extremen, en ijsskap Groenland

3 **Koppeling met impactmodellen:** landbouw, natuur, luchtkwaliteit, hydrology en landgebruik, Omgaan met onzekerheden, methoden voor het leveren van klimaatdata aan impactmodellen

4 **Climate services:** verbeteren informatie/datavoorziening over klimaat en impacts, expert pool, climate services in naburige landen

Kennis voor Klimaat

Toekomstige klimaatscenario's

Voor Nederland verwacht rond 2013, dan weer veel nieuwe informatie uit klimaatmodellen beschikbaar i.v.m. volgende IPCC-rapport

Nu:

- externe workshops inventarisatie gebruikerswensen op 3 maart en 1 april 2010
- interne workshops over mogelijke methodologie